

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมประชาสัมพันธ์. เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์, 2524.
- กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล และเยาวลักษณ์ เสรีเสถียร. บทบาทของบิดากับการพัฒนาสุขภาพของครอบครัว. สารสภากาชาด ฉบับที่ 4 (2535) : 10-16.
- กันยา ลุ่มพิภานนท์. "การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนในหนังสือพิมพ์รายวัน พุทธศักราช 2530-2531" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. เด็กก่อนวัยเรียนกับการเรียนรู้ : ทฤษฎีและหลักการสำคัญบางประการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2522.
- จรรยา สุวรรณทัต. บทบาทของบิดาต่อการพัฒนาเด็กในครอบครัวไทย. ในประมวลบทความและผลงานทางพฤติกรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- จินตนา บัณฑวงศ์. "การศึกษาพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่ลูกในโครงการสอนลูกให้ฉลาดของกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531
- จินตนา หมู่ผึ้ง. การอบรมและดูแลเด็ก. กรุงเทพฯ : บริษัทโอเอสพรีนติ้งเฮาส์จำกัด, 2527.
- เจสสิยา บุรีภักดี และคนอื่น ๆ. พ่อในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- ทีศนา แชมมณี และคณะ. หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- นิภา ทองไทย. "หลักสูตรการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนสำหรับพ่อแม่ในชุมชนเกษตรกรรม." วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศรีอนันต์, 2531.
- บุญเอื้อน ประกอบแสง. "บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการอบรมเลี้ยงดู
เด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดอุบลราชธานี" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. วิธีวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิสิทธ์เซนเตอร์การพิมพ์, 2530.
- ประคอง กรรณสุต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข). บhumธานี :
บริษัทศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า จำกัด, 2528.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และสำลี ทองทิว. บรรณาธิการ. การวิจัยทางการศึกษา : หลักและ
วิธีการสำหรับนักวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ยาใจ จุลพงษ์. "ประเภทของการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้กับระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สามในจังหวัดอุดรธานี" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ศิลป์ชัย เทศนา. "ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน"
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2527.
- สุขศรี บุระณิกนิษฐ. สุขภาพเด็กวัยทารก วัยก่อนเรียน ทฤษฎีและการปฏิบัติ
ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร :
บริษัทพิชการพิมพ์, 2530.
- สุนัน อมรวิวัฒน์, ทิศนา ขัมมณี, วาสิ ธีรจิตร และ อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร. การศึกษา
เชิงมนุษยวิทยาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย. รายงานการวิจัย
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สำเนียง แยมสะอาด. "บทบาทของบิดาต่อการเลี้ยงดูทารกตามการรับรู้ของตนเอง"
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2529.

- อารีณา ภานุโสภณ. พยาบาลกับบทบาทพ่อต่อการอบรมเลี้ยงดูลูก. สารสภากาการพยาบาล
ฉบับที่ 4 (2535) 17-19.
- อัจฉรา สุชาลรัตน์. บทบาทของพ่อต่อการอบรมเลี้ยงดูลูก. ในประมวลบทความและผลงานของ
พฤติกรรมศาสตร์. หน้า 36-43. : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- อุทุมพร (ทองอุไร) จามรมาน. การสัมตัวอย่างทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร : หจก. ฟันตีพับลิชชิ่ง, 2532.
- อรวรรณ เกตุแก้ว. "ผลการสอบบิดา และมารดาต่อการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารก
แรกเกิดตามรายงานของบิดาและมารดา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
พยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ภาษาอังกฤษ

- Bailey, William T., Infancy to age five : Predicting fathers' involvement. Paper presented at the Biennial Meeting of the Society for Research in Child Development. Baltimore, MD, April 23-26, 1987.
- Barnett, Rosa Lind C., and Baruch, Grace K. Mothers' participation in child care : Patterns and consequences. Working Paper No. 137. Mass. Center for Research on Women, 1984.
- Belsky, J. Early human experience : A family perspective. Development Psychology 17 (January 1981) : 3-4.
- Bowlby, J. Child care and the growth of Love. 2 nd.ed Great Britain : Penguin Book, 1968.
- Duvall, E.M. Marriage and Family Development. Philadelphia : J.B. Lippincott, 1979.

- Elings, Joette, Rence. The effects of parenting styles on children's self-esteem : A developmental Derspective. Doctoral Research Paper, Biola University, 1988.
- Greenberger, Ellen., and Goldboerg, Wendy A. Work parenting and the socialization of children. Developmental Psychologh 25 (January 1989) : 22-35.
- _____. O'neil Robin. Charecteristics of father's and mother's jobs : Implications for parenting and children's social development. Paper presented of the Biennial Meeting of the Society for Research in Child Development. Seattle, WA, April 18-20, 1991.
- Grossman, Frances. K., and others. Predictors of mothering : Alongitudinal study. Paper presented of the Biennial Meeting of the Society for Research in Child Development. Baltimove, MD, April 23-26, 1987.
- Haller Graig. The image of father in the American family as despicted in children's picture books : Doctoral dissertation, Columbia University Teacher Collegs, 1985. Dissertation Abstracts International 46 (1986) : 2555-A.
- Kelley, Michelle L., and others. Determinants of disciplinare praclices in Law-income black mothers. Child Development 15 (June 1992) : 573-82.
- Lamb, M.E. The Role of the Father in Child Development. New York : John Wiley & Sons, 1976.
- Lynn, D.B. The Farther : His Role in Child Development. California : Brook/Gole Publishing Company, 1974.

- Manlove, Elizabeth E., and Feagans, Lynne V. Links between infant day care and family environment. care arrangement and the role of the father. Presented at the Biennial Conference on Human Development. Richmond, VA, March 29-31, 1990.
- Mc Conachie, Helen. Mother's and father's interaction with young mental handicapped children. International Journal of Behavioral Development. 12 (June 1989) : 239-55
- O'Donoghre, Patricia Pregos. The role of the father in infant and pre-oedipal development : A review of Litterature. Maternal - Child Nursing Journal 3 (fall 1978)
- Onibokun, Yemi. Division of Labor in child care : A cross cultural analysis. Paper presented at the International Conference on Woman in Africa. Nigeria, July, 1972.
- Parke, R.D. Fathers. United States of America : n.p, 1982.
- Phillip, C.R., and Anzalone, J.T. Fathering : Participation in Labor and birth (St. Louis : Mosby 1978) cited by Parke R.D. Father United States of American : np 1982.
- Raddin, Norma. The involvement of selected unemployed and employed mean with their children. Child Development 60 (April 1989) : 454-59.
- _____. and Goldsmith, Rena. Effects of unemployment on fathering. The Division of Research Development and Administration, University of Michigan, 1985.

- _____. and Greer, Enos. Father unemployment and the young child. Paper presented at the Biennial Meeting of the Society for Research in Child Development. Baltimore, MD, Aril 23-26, 1987.
- Richman, N and Lansdown, Richard. Problems of Preschool Children. New York : John Wiley & son, 1988.
- Roopnarine, Jaipual L, Ahmeduzzaman, Mohammad. Puerto-Rican Father's involvement with their preschool age children. Hispanic Journal of Behavioral Sciences 15(February 1993) : 96-107.
- Rosenblatt, J.S. The development of maternal responsiveness in Rat American Journal of Orthopsychiatry, 1969 cited by Parke, R.D. Father United States of American : np 1982.
- Schneider, Andrew, M., and others. The relation of parental depression and self esteem to behavior problems in three year old sons of alcoholics. Paper presented at the World Congress Meeting of the World Association of Infant Psychialry and Allied Discriplines. Lugana, Switzerland, September 20-24, 1989.
- Sears. RR., Maccoby, E.E., and Levin.H. Patterns of child rearing New York : Harper and Row, 1957.
- Skinn, Marybeth. Father absence and children's cognitive development. Psychological Bulletin. 1978.
- Tulananda, Oracha. and others, Thai and American father's in volvement with preschool Age children. Early Childhood Development and Care 97 (1994) : 123-33.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ศาสตราจารย์ ดร.จรรยา สุวรรณทัต
อดีตผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ อัมพล สู่อำพัน
แผนกจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตยวดี บุญชื้อ
อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์กิติกร มีทรัพย์
นักจิตวิทยา 7 สถาบันสุขภาพจิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การหาค่าร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนบิดาที่ตอบคำถามในแต่ละข้อ}}{\text{จำนวนบิดาทั้งหมด}} \times 100$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามบิดา

เรื่อง การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ในช่อง [ ] หรือเติมข้อความในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. อายุ.....ปี

2. สถานภาพการสมรส

[ ] อยู่ด้วยกัน

[ ] แยกกันอยู่

[ ] หม้าย

[ ] หย่า

[ ] อื่น ๆ คือ.....

3. อาชีพหลัก

[ ] รับจ้าง

[ ] ค้าขาย

[ ] พนักงานบริษัท

[ ] พนักงานรัฐวิสาหกิจ

[ ] รับราชการ

[ ] อื่น ๆ คือ.....

4. วุฒิการศึกษา

[ ] ไม่ได้เรียนหนังสือ

[ ] ประถมศึกษา

[ ] มัธยมศึกษา

[ ] ปริญญาตรี

[ ] สูงกว่าปริญญาตรี

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
6. จำนวนบุตรทั้งสิ้น.....คน
7. จำนวนบุตรที่เป็นเด็กปฐมวัย.....คน [ ] ชาย
[ ] หญิง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยของบิดา

ตอนที่ 2 บทบาทในด้านการหาเลี้ยงครอบครัว

ก. การปฏิบัติในการหาเลี้ยงครอบครัว

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่เป็นการปฏิบัติของท่าน

	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย	ทำบ้าง	ไม่ค่อยได้ทำ นาน ๆ ครั้ง	ไม่ได้ ทำเลย
1. ทำงานเพิ่มมากขึ้น เพื่อหารายได้มา เพิ่มเมื่อมีลูก.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ลดค่าใช้จ่ายส่วนตัวบางอย่าง เพื่อนำ มาใช้ซื้อสิ่งที่เป็นประโยชน์สำหรับลูก....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ประหยัดเงินไว้ให้ลูกเพื่อฝากออมสิน....	.....	.....	.....	.....	.....
4. เสียสละความสุขส่วนตัวให้กับลูก เช่น ดื่มน้อยลง เลิกสูบบุหรี่.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข. เหตุผลในการปฏิบัติ

ถ้าท่านทำบ้าง ไม่ค่อยได้ทำ หรือไม่ได้ทำเลย เป็นส่วนใหญ่ การที่เป็นเช่นนั้นเพราะ

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ไม่จำเป็น

เป็นเรื่องยุ่งยากมาก ไม่สามารถทำได้

ไม่อยากทำ

เหตุผลอื่น ๆ คือ.....

ตอนที่ 3 การส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ

ตอนที่ 3.1 การส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย

ก. การปฏิบัติในการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่เป็นการปฏิบัติของท่าน

	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย	ทำบ้าง	ไม่ค่อยได้ทำ นาน ๆ ครั้ง	ไม่ได้ ทำเลย
1. ดูแลเรื่องกิจวัตรประจำวันของลูก เช่น การอาบน้ำ การดูแลให้ลูกรับประทานอาหาร การพาลูกไปนอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. การพาลูกไปเล่นกีฬา หรือออกกำลังกาย	.....	.....	.....	.....	.....
3. การป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับลูก เช่น เก็บสิ่งที่มีอันตรายให้พ้นมือเด็ก ดูแลของใช้หรือของเล่นให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. การป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ เช่น พาลูกไปรับภูมิคุ้มกันโรค ดูแลลูกให้อยู่ในชุมชนและสภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัย.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. ดูแลและรักษาพยาบาล เช่น การพาลูกไปหาหมอ ดูแลเมื่อลูกไม่สบาย.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข. เหตุผลในการปฏิบัติ

ถ้าท่านทำบ้าง ไม่ค่อยได้ทำ หรือไม่ได้ทำเลย เป็นส่วนใหญ่ การที่เป็นเช่นนั้นเพราะ

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] ทำไม่เป็น   [ ] เป็นหน้าที่ของแม่ หรือพี่เลี้ยง ไม่ใช่หน้าที่ของพ่อ
 [ ] ไม่อยากทำ   [ ] ไม่มีเวลา
 [ ] เหตุผลอื่น ๆ คือ.....

ถ้าท่านทำบ่อย ๆ หรือทำเป็นประจำ เป็นส่วนใหญ่ การที่เป็นเช่นนั้นเพราะ

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] ทำหน้าที่นี้ได้ดีกว่าแม่   [ ] เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างพ่อกับแม่
 [ ] เป็นหน้าที่ของพ่อ   [ ] อยากดูแลลูกด้วยตนเอง
 [ ] เหตุผลอื่น ๆ คือ.....

ค. อุปสรรค และความต้องการหรือข้อเสนอแนะ

ถ้าท่านต้องการปฏิบัติต่อลูกในเรื่องข้างต้น แต่มีอุปสรรคขัดขวาง โปรดระบุอุปสรรคที่ทำให้ท่านไม่สามารถปฏิบัติต่อลูกได้เท่าที่ต้องการ

.....
 .....
 .....
 ความต้องการหรือข้อเสนอแนะ .....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3.2 การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา

ก. การปฏิบัติในการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่เป็นการปฏิบัติของท่าน

	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย	ทำบ้าง	ไม่ค่อยได้ทำ นาน ๆ ครั้ง	ไม่ได้ ทำเลย
1. ชักชวนให้ลูกดูสิ่งที่น่าสนใจ.....					
2. พาลูกไปเที่ยวชมสถานที่ต่าง ๆ และ พบปะผู้คนต่าง ๆ.....					
3. ให้ออกาสลูกตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วย ตัวเอง.....					
4. เป็นตัวอย่างที่ดีในการฟังและพูดกับผู้อื่น.....					
5. สนทนาซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่ลูกพบเห็น.....					
6. ตอบคำถามลูก เมื่อลูกซักถาม.....					
7. สนับสนุนให้ลูกชอบอ่านและเขียน โดย เล่านิทานอ่านหนังสือให้ลูกฟัง.....					
8. จัดอุปกรณ์และชักชวนให้ลูกวาดภาพ และ ขีดเขียนอย่างอิสระ.....					
9. จัดหาของเล่นต่าง ๆ ให้ลูกเล่น และ เล่นกับลูก.....					
10. เปิดโอกาสให้ลูกริเริ่ม ทดลอง หรือ พลิกแพลงของเล่นที่ไม่มีอันตราย.....					
11. ให้ออกาสลูกเล่นสมมุติหรือเล่าเรื่อง ที่มาจากความคิดฝันของตน เช่น เล่น ขายของ เล่นขี่ม้า.....					

ตอนที่ 3.3 การส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์

ก. การปฏิบัติในการส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่เป็นการปฏิบัติของท่าน

	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย	ทำบ้าง	ไม่ค่อยได้ทำ นาน ๆ ครั้ง	ไม่ได้ ทำเลย
1. เล่นหยอกล้อ และร้องเพลงกับลูก.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. พูดคุย กับลูกด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ อ่อนโยน.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ให้ความสนใจพูดคุยกับลูกขณะ เล่นด้วย.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ปลอบโยน เมื่อลูกได้รับความกระทบ กระเทือนใจ ร้องไห้.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. ฝึกหัดให้ลูกปฏิบัติสิ่งที่ดีงาม เหมาะสม อย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. ยกย่อง ชมเชย เมื่อลูกทำความดี.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. ใช้วิธีการต่าง ๆ ในการอบรม สั่งสอน ให้ลูกมีจิตใจที่ดีงาม.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. จัดโอกาสให้ลูกได้แสดงพฤติกรรมที่ดี ต่อผู้อื่น.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. พาลูกเข้าร่วมพิธีการทางศาสนาใน เทศกาลต่าง ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. สอนให้ลูกสวดมนต์ ไหว้พระหรือสิ่ง เคารพ นับถือ ก่อนนอน.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข. เหตุผลในการปฏิบัติ

ถ้าท่านทำบ้าง ไม่ค่อยได้ทำ หรือไม่ทำได้เลย เป็นส่วนใหญ่ การที่เป็นเช่นนั้นเพราะ

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ทำไม่เป็น   เป็นหน้าที่ของแม่ หรือพี่เลี้ยง ไม่ใช่หน้าที่ของพ่อ
- ไม่ชอบ   ไม่มีเวลา
- เหตุผลอื่น ๆ คือ.....

ถ้าท่านทำบ่อย ๆ หรือทำเป็นประจำ เป็นส่วนใหญ่ การที่เป็นเช่นนั้นเพราะ

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ทำหน้าที่นี้ได้ดีกว่าแม่   ไม่มีคนช่วย ต้องช่วยกันกับแม่ในการดูแลลูก
- เป็นหน้าที่ของพ่อ   อยากดูแลลูกด้วยตนเอง
- เหตุผลอื่น ๆ คือ.....

ค. อุปสรรค และความต้องการหรือข้อเสนอแนะ

ถ้าท่านต้องการปฏิบัติต่อลูกในเรื่องข้างต้น แต่มีอุปสรรคขัดขวาง โปรดระบุอุปสรรคที่ทำให้
ท่านไม่สามารถปฏิบัติต่อลูกได้เท่าที่ต้องการ

.....

.....

.....

.....

ความต้องการหรือข้อเสนอแนะ .....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3.4 การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม

ก. การปฏิบัติในการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่เป็นการปฏิบัติของท่าน

	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย	ทำบ้าง	ไม่ค่อยได้ทำ นาน ๆ ครั้ง	ไม่ได้ ทำเลย
1. ให้ลูกมีส่วนร่วมในการต้อนรับแขก.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. นำลูกไปสังสรรค์กับครอบครัวอื่น.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. สอนให้ลูกรู้จักความสัมพันธ์กับบุคคล ต่าง ๆ เช่น เพื่อน พี่น้องญาติผู้ใหญ่.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ฝึกหัดให้ลูกมีกิจกรรมมารยาทเรียบร้อย เหมาะสมแก่โอกาส.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. ฝึกให้ลูกบอกความต้องการ หรือบอก ความรู้สึก อย่างเหมาะสมกับ กาลเทศะ.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. ส่งเสริมให้ลูกได้เล่นกับเพื่อน ๆ และไปมาหาสู่กัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. ฝึกให้ลูกรู้จักแบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข. เหตุผลในการปฏิบัติ

ถ้าท่านทำบ้าง ไม่ค่อยได้ทำ หรือไม่ได้ทำเลย เป็นส่วนใหญ่ การที่เป็นเช่นนั้นเพราะ

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] ทำไม่เป็น   [ ] เป็นหน้าที่ของแม่ หรือพี่เลี้ยง ไม่ใช่หน้าที่ของพ่อ
- [ ] ไม่ชอบ   [ ] ไม่มีเวลา
- [ ] เหตุผลอื่น ๆ คือ.....

ถ้าท่านทำบ่อย ๆ หรือทำเป็นประจำ เป็นส่วนใหญ่ การที่เป็นเช่นนั้นเพราะ

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] ทำหน้าที่นี้ได้ดีกว่าแม่ [ ] ไม่มีคนช่วย ต้องช่วยกันกับแม่ในการดูแลลูก
 [ ] เป็นหน้าที่ของพ่อ [ ] อยากรดูแลลูกด้วยตนเอง
 [ ] เหตุผลอื่น ๆ คือ.....

ค. อุปสรรค และความต้องการหรือข้อเสนอแนะ

ถ้าท่านต้องการปฏิบัติต่อลูกในเรื่องข้างต้น แต่มีอุปสรรคขัดขวาง โปรดระบุอุปสรรคที่ทำให้ท่านไม่สามารถปฏิบัติต่อลูกได้เท่าที่ต้องการ

.....

.....

ความต้องการหรือข้อเสนอแนะ .....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 การเป็นสื่อกลางของครอบครัว

ก. การปฏิบัติในการเป็นสื่อกลางของครอบครัว

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่เป็นการปฏิบัติของท่าน

	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย	ทำบ้าง	ไม่ค่อยได้ทำ นาน ๆ ครั้ง	ไม่ได้ ทำเลย
1. ร่วมวางแผนปรึกษาหรือพูดคุยเรื่องการเลี้ยงดูลูกกับผู้ใหญ่คนอื่นในครอบครัว.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับลูก.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. สนับสนุนและดูแลให้แม่และญาติผู้ใหญ่เลี้ยงดูลูกอย่างเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ช่วยตัดสินใจหาความขัดแย้งของลูกกับพี่น้อง กับแม่ หรือญาติผู้ใหญ่.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. เป็นแบบอย่างให้คนอื่นในครอบครัวในการดูแลลูก.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. สร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างสามภรรยา.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. สร้างบรรยากาศที่เป็นสุขในครอบครัว โดยสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกทุกคน กับญาติผู้ใหญ่ และสมาชิกอื่น ๆ ในครอบครัว.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข. เหตุผลในการปฏิบัติ

ถ้าท่านทำบ้าง ไม่ค่อยได้ทำ หรือไม่ได้ทำเลย เป็นส่วนใหญ่ การที่เป็นเช่นนั้นเพราะ

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] ไม่ใช่หน้าที่ของพ่อ [ ] ทำไม่ได้ คนใกล้เคียงไม่ให้ความร่วมมือ
- [ ] ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงเด็ก [ ] เหตุผลอื่น ๆ คือ.....

ถ้าท่านทำเป็นประจำ หรือทำบ่อย ๆ เป็นส่วนใหญ่ การที่เป็นเช่นนั้นเพราะ

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] เป็นหน้าที่ของพ่อ [ ] เป็นคนที่ทุกคนเกรงใจ และเชื่อฟังมากที่สุด
- [ ] เป็นหน้าที่ของหัวหน้าครอบครัว [ ] เหตุผลอื่น ๆ คือ.....

ค. อุปสรรค และความต้องการหรือข้อเสนอแนะ

ถ้าท่านต้องการปฏิบัติต่อกันในเรื่องข้างต้น แต่มีอุปสรรคขัดขวาง โปรดระบุอุปสรรคที่ทำให้
ท่านไม่สามารถปฏิบัติต่อกันได้เท่าที่ต้องการ

.....

.....

ความต้องการหรือข้อเสนอแนะ .....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 การพัฒนาตนเองเพื่อเป็นบิดาที่ดี

ก. การปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นบิดาที่ดี

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่เป็นการปฏิบัติของท่าน

	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย	ทำบ้าง	ไม่ค่อยได้ทำ นาน ๆ ครั้ง	ไม่ได้ ทำเลย
1. การแสวงหาความรู้					
- ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงลูก เช่น เรื่อง ขนมหที่มีสารพิษ ฯลฯ.....					
- ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทั่วไป เช่น ข่าวความเจริญต่าง ๆ ข่าวการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ.....					
2. ปรับปรุงนิสัยของตนเอง					
- ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับลูก เช่นการใช้เหตุผลกับลูก การพูดกับลูก.....					
- ในเรื่องทั่วไป เช่นการออกกำลังกาย การควบคุมอารมณ์.....					
3. พยายามเป็นแบบอย่างที่ดี					
- สามีที่ดี เช่น ปฏิบัติต่อภรรยาอย่างให้เกียรติ และรักใคร่.....					
- พ่อที่ดี เช่น เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขของลูก.....					
- ลูกที่ดี เช่น เคารพนับถือ พ่อ แม่.....					
- ประชาชนพลเมืองที่ดี เช่น เคารพกฎจราจร เสียสละเพื่อส่วนรวม.....					

ข. เหตุผลในการปฏิบัติ

ถ้าท่านทำบ้าง ไม่ค่อยได้ทำ หรือไม่ทำเลย เป็นส่วนใหญ่ การที่เป็นเช่นนั้นเพราะ

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] ทำไม่เป็น   [ ] เป็นหน้าที่ของแม่ หรือพี่เลี้ยง ไม่ใช่หน้าที่ของพ่อ
- [ ] ไม่ชอบ   [ ] ไม่มีเวลา
- [ ] เหตุผลอื่น ๆ คือ.....

ถ้าท่านทำบ่อย ๆ หรือทำเป็นประจำ เป็นส่วนใหญ่ การที่เป็นเช่นนั้นเพราะ

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] เป็นหน้าที่ของพ่อต่อลูก   [ ] เพราะรักลูก อยากให้ลูกเป็นคนที่ดีมีสุขภาพ
- [ ] ต้องการมีความรู้เพิ่มเติม   [ ] เหตุผลอื่น ๆ คือ.....

ค. อุปสรรค และความต้องการหรือข้อเสนอแนะ

ถ้าท่านต้องการปฏิบัติต่อลูกในเรื่องข้างต้น แต่มีอุปสรรคขัดขวาง โปรดระบุอุปสรรคที่ทำให้
ท่านไม่สามารถปฏิบัติต่อลูกได้เท่าที่ต้องการ

.....

.....

ความต้องการหรือข้อเสนอแนะ .....

.....

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์บิดา

เรื่อง

การศึกษาบทบาทของบิดาในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยในเขตเมือง

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

1. อายุ.....ปี
2. สถานภาพการสมรส [ ] อยู่ด้วยกัน [ ] แยกกันอยู่
[ ] หม้าย [ ] หย่า
3. อาชีพ.....
4. การศึกษาระดับ.....
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
6. จำนวนบุตรทั้งสิ้น.....คน
7. เด็กปฐมวัยเป็นบุตรคนที่.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การปฏิบัติในการหาเลี้ยงครอบครัว

1. เมื่อมีลูกท่านต้องทำงานเพื่อหารายได้เพิ่มอีกหรือไม่ ถ้าทำ ทำงานอะไร และทำตอนไหน
 .....
 .....
2. ท่านได้เสียสละความสุขส่วนตัวอะไรบ้างเมื่อมีลูก เช่น สูบบุหรี่ งดเที่ยว ลดค่าใช้จ่ายส่วนตัว ฯลฯ.....
 .....

ตอนที่ 3 การปฏิบัติในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ

ตอนที่ 3.1 การปฏิบัติในการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย

การดูแลกิจวัตรประจำวันของลูก

1. ในแต่ละวันใครเป็นผู้ดูแล เรื่องกิจวัตรประจำวันของลูก ตั้งแต่ลูกตื่นนอน.....
 .....
2. ท่านดูแล หรือถ้าท่านกันดูแล ท่านช่วยทำอะไรเกี่ยวกับลูกบ้าง.....
 .....
3. ท่านชอบออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาประเภทไหน.....
 .....
4. ท่านพาลูกไปออกกำลังกายด้วยหรือไม่ และพาไปที่ไหน.....
 .....
5. ท่านมีวิธีป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับลูกอย่างไร.....
 .....
6. เมื่อลูกไม่สบาย ใครเป็นผู้ดูแล และพาไปหาหมอ.....
 .....

ตอนที่ 3.2 การปฏิบัติด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา

1. ในวันหยุดท่านพาลูกไปที่ไหนบ้าง.....
.....
2. เวลาลูกถามมาก ๆ ท่านรู้สึกอย่างไร.....
.....
3. ลูกชอบถามเกี่ยวกับอะไร.....
.....
4. เวลาท่านพบว่าลูกมีปัญหาหรือทำอะไรไม่ได้ ท่านทำอย่างไร.....
.....
5. ในการซื้อเสื้อผ้า ของเล่น หรือแต่งตัวให้ลูก ท่านให้โอกาสลูกตัดสินใจหรือไม่
ท่านทำอย่างไร.....
.....
6. ท่านเคยทะเลาะกันหรือตำหนิใครด้วยคำไม่สุภาพให้ลูกได้ยินหรือไม่.....
.....
7. ท่านเคยเล่านิทานหรืออ่านหนังสือให้ลูกฟังหรือไม่.....
.....
นิทานเรื่องอะไร.....
.....
หนังสือประเภทไหน.....
.....
เล่านิทานหรืออ่านหนังสือเวลาใด.....
.....
8. ท่านเคยชักชวนให้ลูกวาดภาพหรือขีดเขียนอย่างอิสระหรือไม่ อย่างไร.....
.....
ถ้าเคย ท่านเขียนหรือวาดรูปอะไรให้ลูกดูบ้าง.....

9. ท่านเคยเล่นกับลูกหรือไม่ ถ้าเล่นท่านเล่นอะไร และเล่นตอนไหน.....
 .....

ตอนที่ 3.3 การปฏิบัติด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์

1. ท่านเคยร้องเพลงกับลูกบ้างหรือไม่ ถ้าเคยร้อง จะเป็นเพลงประเภทไหน.....
 .....

2. เวลาท่านพูดกับลูก ท่านพูดอย่างไร พูดเหมือนพูดกับคนอื่นหรือไม่.....
 .....

3. เมื่อเห็นลูกร้องไห้ ท่านทำอย่างไร.....
 .....

4. เมื่อลูกทำความดี ท่านทำอย่างไร.....
 .....

5. ท่านมีวิธีปลุกฝังให้ลูกเป็นคนที่มีจิตใจที่ดีงามอย่างไร.....
 .....

6. ท่านพาลูกไปร่วมพิธีการทางศาสนาหรือไม่ ถ้าไปมักพาไปในตอนไหนบ้าง.....
 .....

7. ลูกของท่านสวดมนต์ก่อนนอนหรือไม่ ถ้าสวดมนต์ใครเป็นคนสอน.....
 .....

ตอนที่ 3.4 การปฏิบัติตนในการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม

1. เมื่อมีแขกมาที่บ้าน ในขณะที่ลูกอยู่ด้วย ท่านทำอย่างไร.....
 .....

2. เมื่อลูกเล่นกับเพื่อน แล้วลูกไม่ยอมแบ่งของเล่นให้เพื่อน ๆ ท่านทำอย่างไร.....
 .....

3. ท่านพาลูกไปเยี่ยมหรือร่วมสนุกกับครอบครัวอื่น ๆ บ้างหรือไม่ อย่างไร.....
 .....

4. เมื่อลูกมีเพื่อน ๆ มาเล่นที่บ้าน ท่านรู้สึกอย่างไร และท่านทำอย่างไร.....
.....
5. เวลาพาลูกไปนอกบ้านหรือไปเที่ยว ถ้าลูกดี๊ เกเรหรือไม่ยอมสังคัมกับคนอื่น ๆ ท่านทำ
อย่างไร.....
6. ใครเป็นคนฝึกให้ลูกมีกริยาเรียบร้อยไม่ว่าจะเป็นการไหว้ การเดิน การยืน หรือนั่ง
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 การปฏิบัติตนในการเป็นสื่อกลางของครอบครัว

1. ครอบครัวของท่าน เป็นครอบครัวลักษณะอย่างไร

[ ] ครอบครัวเดี่ยว

[ ] ครอบครัวขยาย

ถ้าอยู่ในลักษณะครอบครัวขยาย ท่านกับผู้ใหญ่อื่น เคยปรึกษาพูดคุยเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกหรือไม่ อย่างไร.....

.....

ท่านกับญาติคนอื่นในบ้าน เลี้ยงลูกแตกต่างกันหรือไม่ ถ้าต่างกัน ต่างกันอย่างไร.....

.....

2. ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับลูก ท่านได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือไม่ เช่น การตั้งชื่อลูก การเลือกโรงเรียนให้ลูก การซื้อของใช้ให้ลูก ฯลฯ.....

.....

3. มีเรื่องไหนบ้างที่ท่านคิดว่า แม่หรือญาติผู้ใหญ่เลี้ยงลูกไม่เหมาะสม และท่านทำอย่างไร

.....

4. เมื่อมีปัญหาทะเลาะหรือขัดแย้งกันระหว่างคนในครอบครัว เช่น พี่น้องทะเลาะกัน หรือแม่กับลูก หรือแม่และย่าขัดกันในเรื่องการเลี้ยงดูลูก ท่านทำอย่างไร.....

.....

5. ท่านคิดว่าท่านเลี้ยงลูกได้เหมาะสมหรือไม่ ถ้ายังไม่เหมาะสมคิดว่าไม่เหมาะสมในเรื่องใด.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 การพัฒนาตนเองในการปฏิบัติตนให้เป็นบิดาที่ดี

1. ทุกวันนี้พ่อติดตามข่าวคราวบ้านเมืองทางไหน

.....
.....

2. ท่านสนใจหาความรู้เพิ่มเติมหรือไม่ ในเรื่องไหนบ้าง

.....
.....

3. ในเรื่องเกี่ยวกับการเลี้ยงลูก

3.1 ท่านต้องการทราบหรือไม่

.....
.....

3.2 ถ้าต้องการท่านมักจะติดตามหาความรู้ทางไหน

.....
.....

4. ตั้งแต่มีลูก ท่านได้เปลี่ยนแปลงนิสัยตนเองหรือไม่

.....
.....

ถ้าท่านเปลี่ยนแปลง ท่านเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง

.....
.....

5. ยังมีนิสัยอะไรของท่านคิดว่าไม่เหมาะสมในการเลี้ยงลูก

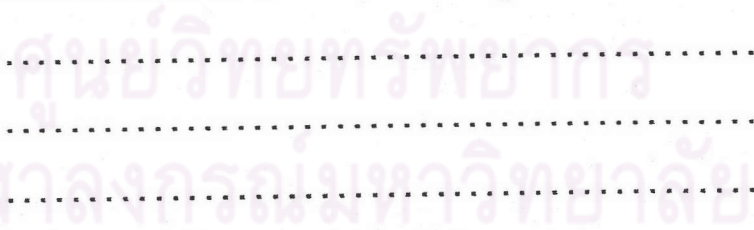
.....
.....

.....
.....

6. ท่านพยายามเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูกในเรื่องใดบ้าง

.....
.....

.....
.....

ประวัติผู้เขียน

นางสาวอรทัย รัตนมณี เกิดเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2509 จบการศึกษาระดับ
ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยครูเชียงใหม่ สหวิทยาลัยล้านนา เมื่อ
ปีการศึกษา 2531 และเข้าศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชา
ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2534 ปัจจุบันรับ
ราชการเป็นข้าราชการครูโรงเรียนบ้านหนองพังโพด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด่านขุนทด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา-
แห่งชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย